

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium
Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias
Vincentii Caraffa, Societatis Iesu Praepositi Generali,
Tomvs ...**

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam
interpretis donatus

Peregrinvs terræ. Fascicvlvs Myrrhæ Siue Considerationes Variæ Super
Plagas Et Vulnera Christi D.N. Itinerarium. Seraphinus. Civis coeli

Caraffa, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1660

Paradisus, Gaudium immensum Dei. Gradus 20.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49469](#)

PARADISUS

Gaudium immensum Dei.

XLI.

*Gaudium immensum Dei clare cognitum
& ardenter amati.*

Ex beato Dei aspectu, beatoque ejus amore bona quoque procedit gaudium, quod est summum dulcedo, infinita suavitas, æterna delectatio mæ, infinitæ & æternæ pulchritudinis, dulcedis & bonitatis increasæ Dei: O gaudium superius Solile. 35. *iam, gaudium vincens omne gaudium, extra quod est gaudium.*

XLII.

Gaudium immensum Dei, summi amoris partus dulcissimus.

Quis gaudium est effectus charitatis, natus ex presentia rei amatae in voluntate: quemadmodum, presentia saporis generatur delectamentum in gustu bene affecto: unde sequitur, gaudium, cum sit pars proprietatis naturalis amoris, non esse librum appetituum nostrorum ex seipso; sed in sua causa duntur, quæ sunt amarum hujus & non alterius virtutis. Considera, si mel amarum & dulcedinis uniretur palato, sine dubio infinitum delectamentum in eo causaret; pati ratione infinitum dulcedo infinitæ pulchritudinis Dei, quæ est in nobis voluntatis Beati, causabit in codem infinitum dilectionem & suavitatem.

XLIII.

XLIII.

*ad unum immensum Dei, Summa pax &
quies Beati.*

Quemadmodum enim ab amore generatur gau-
dium ita à gaudio suam trahit originem quies, quæ
quædam desiderij cœssatio: unde gaudium non est
sunt quies, consistens solum in privatione motus;
et in positiva quædam vitalis operatio voluntatis,
sunt libi complacet & oblectatur in re amata, quam
et actionem subsequitur quies, quæ est privatio &
sunt motus & desiderij. Gaudet igitur Beatus in Deo;
et gaudet magnam quandam percipit pacem & quie-
tatem quia gaudendo infinito isto bono, extra illud habet
sequitur alterius boni desiderium.

XLIV.

*Gaudium immensum Dei, proveniens ab im-
menso Divinarum perfectionum
Oceano.*

Gaudium namque crescit juxta magnitudinem boni
et amandi. Si igitur bonum, quod à Beato co-
nsideratur & amatur in Deo, est summum, immensum
et infinitum; immensum pariter & infinitum erit gau-
dium. O immensum bonum, solum & unicum im-
mensum! O immensum gaudium ab
infinito principium! O immensum gaudium ab
infinito procedens bono! plus superat omne
gaudium hujus vitæ, quam Oceanus minimam aquæ
quædam multiplicata tandem adæquare,
si melius potest Oceanum; ast gaudium præsen-
tum infinitum, eto ita infinitum cresceret, nunquam tamen
vita attingere poterit: cum hoc sit
et in gloriosa & superiori ordinis, ordinis nempe nobilioris &
etiam quam nobilitatis.

C

XLV.

XLV.

*Gaudium immensum Dei, & perfectionis
intrinsecarum Dei.*

Et istæ sunt primarium objectum gaudi⁹ brevi⁹.
Et sicut Beatus contemplatur, admiratur, admittit
Divinam magnitudinem, & excellentiam, ita caro
& in infinitum ea gaudet, gaudet immenso eterno
Essentia⁹, infinito Divinorum attributorum numer⁹.
Divinarum Personarum in una Natura purissima
simplissima distinctio⁹. Et quemadmodum huius
sue comparatione plus amat Deum, qui in seipso
sine comparatione plus de Divinis, quam de
gaudet perfectionibus.

XLVI.

*Gaudium immensum Dei, & gloriæ
trinsecæ Dei.*

Et hæc est secundarium objectum gaudi⁹ brevi⁹,
& ipsius Beati. Quia gaudet Deum ab honore longo
ficiari cognosci & amari. Ac primo gaudet de gloriæ
quam recipit à sanctissimâ Christi Humanitate, se
cundo, à sanctissimâ ejus Matre: tertio ab aliis Sanc
tis, denique gaudet de manifestacione Divine Mâni
dæ, quæ celebratur in cœlis, & de manifestacione
vinæ Justitiae, quæ exercetur in Inferno. Eius
conferuntur Domino, quoniam in eternum Mânia
eius in paradiſo: & sic etiam in eternum Infante
in Inferno.

Psal.

XLVII.

*Gaudium immensum Dei, & propriæ
Beati.*

Beatus gaudebit etiam de propriâ gloriæ: in Deum
& per Deum, & propter gloriam Dei. Ac primus gaudi⁹ brevi⁹.

propria gloria essentiali animæ : secundò , degloria
naturali corporis : tertio de societate Sanctorum :
quarto de pulchritudine , decore , dispositione & orna-
mento Paradisi : quinto & ultimò , quod ab omni culpa
renz , & præsentim ab æternis Inferni tormentis &
multib[us] liberum ac exemptum se conspiciat.

XLVIII.

*Gaudium immensum Dei , & gloria
proximi.*

In illa felici Patria , quemadmodum quilibet Beatus *s. Anselm;*
sunt proximum , sicut seipsum ; ita læcabitur & gau- *proslog.*
propter gloria proximi sui , veluti de propriâ : uide sc- *c. 25.*
citur , quod , prout crescit ipso iūm Sanctorum nume-
rū , accrescat quoque , & multiplicetur gloria & gau-
dium in quolibet Beato : Si ergo cor hominis vix capies
suum , quomodo capax erit tot Santorum gau-
diorum ? Hæc igitur lex est charitatis ac gaudij in Para-
diso plus amabunt , & gaudebunt de Dœ , quam de se-
ipso & de proximo , ut de seipsis : & Deus plus amabit *s. Anselm,*
quam ipsis amabunt seiplos . *loc. cit.*

XLIX.

*Gaudium immensum Dei , desideriorum
complementum.*

Quid enim amas , caro mea ? quid desideras , anima *s. Anselm;*
vbi sit , quidquid amatis , & desideratis . Totum *l. cit.*
amare & desiderare potest corpus & anima ; in
habet cum sufficientia & abundantia maxima ,
rationem reddit *s. Bernardus* : quia Deus infinitate
mensilitate sua animam Beati , cunctosque sensus ejus
summa delectatione adimplebit : Erit enim *s. Bern.* in
vissui , cithara auditui , mel gustui , balsamum festo omniis
Sanctorum.

C.

L.

L.

*Gaudium immensum Dei, flumen
pacis.*

Isaia c. 66. Declinabo super eam quasi fluvium pacis, in
quam Deus in Paradiso communicat Roto, timore
fa & abundans est, ut, fluminis iustitiae celestis
tiosis & dulcedinis, totam in se absorbet Beatitudi-
mam; & haec infinitas illi immensa suavitati, unde
quod retinet esse creaturæ, incretam Deum
quasi induit & suscipit. O pax Divina, patrem
S. Bernard. O pax, in te continuens, quacunque ab omni de-
S. Aug. derantur: & vitam & salutem, & copiam, &
G. omnia bona!

LI.

*Gaudium immensum Dei, TORMUS
Gloria.*

Isaia c. 66. Declinabo super eam quasi Torrenti inundatio
gloriae; quia sicut torrens est repentina aquarum inunda-
tio e celo descendenterum; ita gloria Beatorum
quædam bonorum omnium congregatio, qualiter aqua
momento quodam Beati replet animam; & cunctis
cedit, quia ex mera Dei liberalitate donatur aqua,
S. Aug. ut ait D. Augustinus, cum Deus remunret nostra
sua dona coronat.

LII.

*Gaudium immensum Dei, Mar-
cedinis.*

Sap. 16. Natura Dei in se essentialiter est dulcedo: *Salmo 36. 5.*
Deus, dulcedo Dei est: substantia, natura, & cetera.

uero, suavitas & consolatio per essentiam. Et sicut
est infinitus in sua essentia ; ita infinitus est in
eternitate ; vi cuius dicit S. Augustinus : perit quo- S. Aug. in
modo mens humana & sit Divina. Manebit qui- Psal. 30
substantia hominis mortalis , subjungit S. Ber. S Bern. de
us ; sed sub alia forma immortalis glorie , sed dilig. Deo.
alia forma , alia gloria , alia potentia : tota nam-
e transmutabitur in formam , gloriam & poten-
tiam DEI.

LIII.

*Gaudium immensum Dei , gaudium in-
finitum.*

Idem enim gaudium infinitum & increatum Dicit
opus est etiam gaudium Beati. Unde dicitur in-
gaudium Domini. Ex quo sequitur, Beatum
infimum esse in illo gaudio , ut exponit D. Augusti-
nus veluti spongiam in mari constitutam esse videmus,
non continet mare , sed continetur & absorbetur a
mare , ad eundem modum Beatus non capit , nec com-
prendit tantam gloriam ; sed ab ea contineatur & com-
prehenditur. Quapropter Beatus intrat in gaudium, S. Anselm.
gaudium in Beatum. Non totum illud gaudium profol. c. 26
in gaudentes ; sed toti gaudentes intrabunt in
gaudium.

LIV.

*Gaudium immensum Dei , gaudium
gaudiorum.*

Quia continet in se omnem gaudi rationem & spe-
ciam. Dominus diluvium inhabitare facit , id est, Psal. 28.
diluit omnia generis bonorum in bonos , & omnia Basili.
omne malorum in malos. Dominus faciet , ut in terra
homo sit veluti submersus in quodam diluvio , ut
boni affluant omnis generis bonis , & mali
abru-

C 3

abru-

abundent omnis generis malis : quemadmodum
diluvij adeo inundans & abuodans est, unde con-
videatur comprehendere aquas, ac si nolla alia aqua
persit ; ita gaudium Beatorum est omne gaudium
extra illud nullum est aliud gaudium. Et, ut contineat
S. Bernardus, *Illa gaudia tam magna sunt quod non
mensurari : tam multa sunt quo non possunt finiri.* *Tam
copiosa sunt, quod non possunt finiri.* *Cetera
sunt, quod non possunt estimari.* Quia sunt gaudia
surabilia, innumerabilia, infinita, inestimabilia

LV.

*Gaudium immensum Dei, Status
dissimus.*

S. August. Siquidem ibi erit, quidquid delectat, aman-
uom. 3. de delicia, omnis requies, omne solatium. Omnia
Spirit. *Et* quies possibilis, omnis consolatio imaginabili,
litt. paucis plura complectamur, *Qui hoc bene frater*
S. Aug. l.c. illi erit ; quid non erit ; quidquid voler, erit ; per
S. Anselm. quidquid nolet : quia erit in Beato cum immen-
prosol c. 25. derio plena refectio, plena satietas cum quidam
S. Bonav. immensitate.

LVI.

*Gaudium immensum Dei, vita
tissima.*

Eam declarat S. Augustinus per felicitatem in plan-
tione Dei, per suavitatem in musica Angelorum, et audi-
jucunditatem in societate Sanctorum. Conducere
sit illa felicitas, Deum facie ad faciem videre, *Angelicum*
*audire : quanta jucunditas omnium
rum societatem habere.* O vita felicissima, fu-
jucundissima ! Felicissima in Deo, suavissima in
gelis, jucundissima in Sanctis. O felix jucundus,
jucunda felicitas Sanctos videre, esse cum San-
ctum esse !

S. Aug.

LVII.

*Gaudium immensum Dei, stabilimentum
cordis humani.*

Ilegis semper in motu est, at quamprimum propriam
sphæram, quiescit: ita cor nostrum instabile
inquietum est inter hujus vita dona; sed, ut
studio portatur Dei, stabilitur & consistat quietum exter-
no fuius bono. Quare verissima est illa D. Augustini *S. Aug.*
ad Genesim: *Cor humanum in desiderio aeternitatis non fixum,*
instabile esse potest in hac vita; sed semper turbabitur,
aliquem agitabitur à vanâ passione amoris, & odii: ti-
moris & spei: laetitia & tristitia.

LVIII.

*Gaudium immensum Dei, & propter
Deum.*

Quemadmodum Deus in seipso, & propter seipsum
amabilis, terminus & motivum amoris: ita est in se-
ipso & propter seipsum fruibilis, terminus & motu
amoris & gaudij. Contrarium est in creaturâ: *Cuius-*
amor ejus amabilitas, utpote a Deo participata, amabilis
& delectabilis in seipso, at non propter seipsum, cum
metitur solum propter Deum. Et quod magis Beatus S. Thom.
am Deum, gaudet & delectatur Deo propter Deum, opusc. 36.
Si non propter creaturam aliquam, neque propter se-
ipsum, eò existit beatior. Quia in puritate amoris &
gaudij magis accedit ad Deum.

LIX.

*Gaudium immensum Dei, gaudium semi-
ternum.*

Quia est gaudium fundatum in aeternitate. *Gau-*
dium aeterno Divino, quod est aeternum & invariabile.

C 4

Et

Iohn. 3.6. Et hoc est illud gaudium nobis promissum à Celi
D. N. (Et gaudium vestrum nemo tolleret à vobis) quod non
dium, quod non potest auferri, nec amitti, nullum
jectum mutationi, neque dependens est à creature
qua, sed à solo Deo, qui se nobis communica
promisit, juramento stabilivit, sicut etique promis
per totam æternitatem irrevocabili: *Iustificauit nos
ravit, & tanquam purus Deus, & ut homines
simil, daturum se nobis, & per gratiam per
gloriam.*

LX.

*Gaudium immensum Dei, in æternitate
sine fine.*

Gaudet Beatus in cœlo, non in mendacibus
temporis; sed in duratione æternitatis sive uerbi
Quapropter gaudet omnibus bonis, & praeter
præsentibus, & futuris: siquidem omnia illa
conjugit in se, in mentali æternitatis præceptu
O beatam æternitatem! O fœlicissimam æternitatem!
O æternitatem, fons gaudiorum omnium,
finiti gaudi principium! O beatissimos vos fratres
Spiritus, qui, quod agitis, in æternitate operam
in æternitate amatis, in æternitate gaudetis
fine fine.

